

UZZIŅAI

Novadu skolās vēl vakances

Pēc mācību gada sākumā septiņu novadu - Amatas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Jaunpiebalgas un Vecpiebalgas - vispārīgā izglītībā mācību iestāžu direktori sniegtas informāci-

jas, kas dota Izglītības un zinātnes ministrijai, daļā lauku skolu aizvien ir vakantas pedagogu vietas, ne visur mācību gads varējis sākties līgani. Vēl aizpildāmas vakances, lai visās mācību stundās vai pirmsskolas nodarbībās pie audzēkņiem nāktu atbilstošs pedagogs. □

Darba ņēmējs - skolotājs

Mācību gada sākumā, apkopojot operatīvo informāciju par pedagogu vakancēm valstī, iegūta precīzāka informācija arī par pedagogu trūkumu novados noteiktās jomās.

Tas, vai skolotājs, būdams darba ņēmējs attiecīgā skolā, ik mēnesi varēs strādāt pilnu likmi vai arī pasniegs nelielu stundu skaitu, atkarīgs no mācību iestādes lieluma.

Mācību iestāde, kurā ir neliels audzēkņu skaits, dažu priekšmetu skolotājiem nevar nodrošināt pilna laika darbu. Pedagogi ik nedēļu darba gaitās spiesti apbraukāt skolas, lai sakrātos novadīto nodarbību skaits, no kura lielā mērā atka-

rīgs mēneša atalgojums. Taču vienā skolā nopelnītais atalgojums reizēm pat jānotērē, ja ar personīgo transportu no skolas uz skolu jābrauc pa lauku ceļiem, kas nereti nav labā kvalitātē.

Šādam darba režīmam visbiežāk pakļauti 7. - 9. klašu skolotāji, īpaši eksakto priekšmetu, mūzikas, kā arī mājturības pasniedzēji. Divas mūspuses lauku skolas norādījušas, ka nav atrasts skolotājs informātikas stundām, vienā skolā vajadzīgs fizikas skolotājs, divās mājturības un tehnoloģiju skolotājs, un vēl divās angļu valodas skolotājs. Mazā noslodze ir viens no iemesliem, kāpēc šo priekšmetu skolotāju trūkst. Tā bijis jau citus gadus.

Ja skolā strādāt grib aicināt amatnieku ar lielu pieredzi, jāņem vērā, ka ne katrs meistars vēlēties tādu papildu uzdevumu - apgūt prasītās pedagoģiskās zināšanas. □

Risinājums - 72 stundu kursi

Latvijas Universitāte (LU) jaunajā pedagoģijas programmā paredzējusi iespēju studēt cilvēkiem ar citas nozares izglītību, lai pēc tam pilntiesīgi varētu strādāt arī skolā. 72 stundu ilgs pedagoģijas pamatu apguves kurss veidots kā īsākā, vieglākā iespēja, lai cilvēks bez klasiskas pedagoģiskas izglītības varētu strādāt ar skolēniem. Apgūstot 72 stundu pedagoģijas kursu, mūzikas varēs strādāt par mūzikas skolotāju, pieredzējis amatnieks pasniegt amatu mācības stundas. Savai pieredzei kursu beidzēji pievienos zināšanas pedagoģijā, psiholoģijā, metodikā, mācību vides veidošanā. Šī programma noderēs arī pedagogiem, kuri vēlas pārprofilēties, lai pasniegtu cita vecuma grupas klasēs vai citu mācību priekšmetu.

No skolēnu vecāku pozīcijām skatoties, ikviena ģimene vēlēties, lai bērnudārzā un skolā ienāk profesionāli izglītoti cil-

vēki. Tāpēc Universitāte pedagoģijas pamatināšanu apguvē gatava iesaistīt 20 līdz 50 gadus vecus cilvēkus.

Arī pirms pensijas - uz studijām! Arī tādu virzienu uztur Latvijas Universitātes Cēsu filiālē, veidojas dažādu paaudžu grupas, kuru studenti gatavojas darbam skolā. Mūsdienīgi ir 50 gadus sasniegušiem cilvēkiem izjust otro jaunību un nedomāt par pensiju, bet gan profesijas maiņu vai arī jaunu zināšanu un prasmju apguvi esošajā profesijā. □

Universitāte pedagoģijas pamatināšanu apguvē gatava iesaistīt 20 līdz 50 gadus vecus cilvēkus.

Kas mācīs mūziku?

Novadu kopīgā aina liecina, ka šoruden trijās lauku skolās vēl nebija rasti mūzikas skolotāji, arī trīs bērnudārzos pašā sākumā nevarēja nosaukt pedagogu, kurš aicinās bērnus uz mūzikas nodarbībām.

Zaubes pamatskolas direktore Vita Krūmiņa par meklējumiem pēc skolotāja, lai aizstātu mācību gada beigās aizgājušo,

teic, ka tas nav viegls uzdevums. Nedēļā mūzikas skolotājs tiek aicināts uz astoņu mācību stundu darbu pamatskolā un divām mūzikas nodarbībām ar pirmsskolas audzēkņiem. Šis nav pirmais gads, kad visu septembri nākas meklēt atbilstošu pedagogu.

"Gadu no gada trūkst šādu skolotāju," atceras Vita Krūmiņa, kurai ik pa laikam nācies Zaubes pamatskolai meklēt citu pedagogu.

"Samaksa par likmi, ko skolotājs mūsu skolā ar nelielu audzēkņu skaitu saņem, ir maza.

Tādēļ iespēja aicināt darbā pedagogu no attālākām vietām, nav liela, jo viņam neatmaksājas ilgais laiks, kas jāpavada ceļā," šķēršļus skolotāja meklējumos komentē direktore. Paziņojums par mūzikas skolotāja meklējumiem esot izlikts Rīgā, Mūzikas akadēmijā, kur sagatavo speciālistus. Aptaujājot šīs profesijas pārstāvjus tuvākās un tālākās vietās, iesaistījušies arī bērnu vecāki. □

Ar pašvaldības atbalstu

Liepas pamatskolas direktore Anžela Kovaļova stāsta, kādu ceļu iet trūkstošo skolotāju meklēšanā: "Sāku sarunas ar mācību jomu pārzinātājiem septiņos apkārtnējos novados. Laba sadarbība pagājušā mācību gadā izveidojās arī ar Nodarbinātības valsts dienestu Cēsīs un Valmierā. Divu stundu laikā ma-

nā rīcībā bija datu bāze par pirmsskolas pedagogiem, kas meklē darbu. Zvanīju, aicināju uz sarunām. Darbam Liepā kandidātūra tika rasta uzreiz, bet Mārsnēnos, kur atrodas Liepas pamatskolas pirmsskola, cilvēks sākumā atteicās braukt. Pietika jaunajai skolotājai vienu reizi braukt pa Mārsnēnu ceļu, ieraudzīt, cik tas slikts, lai atteiktos par ceļa izdevumiem maksāt ti-

kai no savas kabatas. Novada pašvaldībai rakstīju iesniegumu ar lūgumu skolotājai, kura apņemsies braukt uz Mārsnēniem, kompensēt daļu no ceļa izdevumiem. Protams, mums, skolotājiem, par braucienu uz darbu Liepā nemaksā, bet situācija pedagoga meklēšanai pirmsskolas grupām Mārsnēnos ir cita." □

Problēma arī galvaspilsētā

Pedagogu trūkumu kā galveno problēmu min Rīgas skolu vadītāji. Pusotru nedēļu pirms jaunā mācību gada sākuma Rīgā bija brīvas 385 pedagogu darbvietas - gan sākumskolās un vidusskolās, gan pirmsskolas iestādēs, gan mazākās, gan lielākās skolās, arī pazīstamās ģimnāzijas.

Visvairāk pedagogu

Rīgā trūka pirmsskolās - 107, sākumskolās - 42; savukārt no mācību priekšmetiem visvairāk trūka matemātikas skolotāju - 39, latviešu valodas - 35, angļu valodas un mūzikas skolotāju - 18, fizikā trūka 13 pedagogu.

Sākoties mācību gadam, gan lielākā daļa vakanču bija aizpildītas, tomēr arī tad Rīgas skolu direktori aģentūrai "LETA" kā lielāko izaicinājumu bija minēju-

ši pedagogu komplektēšanu.

Izglītības ministre Ilga Šuplinska pieļāvusi, ka pedagogu trūkums varētu kļūt par nozares pamata problēmu pēc pieciem gadiem, kad liela daļa aktīvi strādājošo skolotāju - 30% līdz 40% - tuvosies pensionēšanās vecumam. Ministre bildusi, ka tad, ja nozarē neienāks jauni pedagogi un netiks mainīta politika, pedagogu trūkums varētu kļūt par akūtu situāciju. □

Uz darba vietu pirmsskolā - konkurss

Divus gadus desmitus Cēsīs gatavoti pedagogi. Šovasar vienā no lielākajām Cēsu pirmsskolas izglītības iestādēm uz pedagogu vakancēm pieteikumu bijis vairāk, nekā cerēts, tāpēc rīkots konkurss. Turklāt jāņem vērā, ka pieprasījums pēc šiem speciālistiem bijis jau divus iepriekšējos gadus, kad pašvaldība vērusi jaunas grupas pirmsskolas audzēkņiem un aicinājusi darbā pedagogus. Konkursta iespējamība, izraugoties pedagogus, liecina, ka profesijai ir prestižs.

Lappusi sagatavoja
MAIRITA KAŅEPE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds